

АНАЛІЗ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИН РОДИНИ *ARALIACEAE* JUSS. У ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Морозько А. П., здобувач¹,

Колесніченко О. В., доктор біологічних наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

anmorozko@nubip.edu.ua

У сучасних умовах урбанізації та зміни клімату збереження та використання декоративних деревних рослин у зелених зонах міст набуває важливого значення. Представники родини *Araliaceae* Juss. відомі своїми лікарськими властивостями, господарською цінністю та високою декоративністю, що робить їх перспективними об'єктами для впровадження в систему зеленого будівництва.

Вивчаючи види родини *Araliaceae* встановлено, що дослідники, насамперед, надають перевагу дослідженню біохімії та фармакології рослин. Оцінка декоративних якостей представників родини та їх перспектив використання у ландшафтному дизайні є важливим питанням, що знаходить відображення у численних наукових дослідженнях. Результати аналізу джерельної бази свідчать, що більшість публікацій, присвячені вивченню декоративності рослин родини *Araliaceae*, зосереджені на аборигенних видах в умовах Південної Азії.

Окремі дослідження акцентували увагу на естетичній цінності деревних рослин родини *Araliaceae*, зокрема, їх використанні у міських ландшафтах. Автори відзначають, що певні види цієї родини мають значний потенціал для створення декоративних композицій завдяки високій адаптивності до міських умов [1].

Науковці, що вивчали декоративні якості дикорослих рослин на території шосе Трибхуван у Непалі, підкреслюють, що види *Araliaceae* можуть бути інтегровані у міські ландшафти як частина концепції сталого дизайну [2]. Зокрема, виявлено, що ці види добре адаптуються до нових екоотопів і сприяють підвищенню біорізноманіття в урбанізованих середовищах.

У низці праць вказується, що декоративні характеристики представників родини *Araliaceae* залежать від їх морфологічних особливостей, включаючи габітус, розмір, колір та фактуру листків, забарвлення плодів та квітів. Вивчення ознак декоративності,

¹ Науковий керівник – доктор біологічних наук, професор О.В. Колесніченко

сезонних ритмів розвитку дозволило оцінити 12-ти листопадних представників родини *Araliaceae* з місцевої флори Тибету та запропонувати їх для впровадження в озеленення [3].

Автори ряду публікацій фокусують увагу на практичному використанні декоративних рослин *Araliaceae* в озелененні та наводять приклади успішного їх культивування як контейнерної культури. Окремі дикорослі представники родини флори Південного Китаю були рекомендовані для озеленення вертикальних поверхонь як висодекоративні види.

Зростає інтерес до використання лікарських рослин у ландшафтному дизайні, що сприяє поєднанню декоративної та практичної цінності таких насаджень, а з огляду на їх господарську цінність дослідники рекомендують їх використання для створення лікарських садів.

Встановлено, що із 11146 видів лікарських рослин китайської флори 112 представників родини *Araliaceae* демонструють високі декоративні властивості та потенціал для впровадження у ландшафтні композиції [4]. Їх можна ефективно використовувати в озелененні завдяки поєднанню естетичних та екологічних функцій.

Дослідження науковців підтверджують перспективність та доцільність створення гармонійних просторів, які поєднують естетику з екологічною користю та практичністю, за рухунок інтеграції лікарських декоративних рослин у приміські сади.

Представники родини *Araliaceae* демонструють високий потенціал для використання у міському озелененні завдяки своїй декоративності, екологічній адаптивності та лікарським властивостям. Подальші дослідження у цьому напрямку сприятимуть інтеграції цих рослин в систему зеленого будівництва, забезпечуючи їхнє раціональне використання та збереження біорізноманіття.

Список використаних джерел

1. Abdelnaby, A. S. I. A., Mewead, A. A., Gendy, A. S. H. & Abdelkader, M. A. I. (2021). Landscape use and aesthetical value of surveyed woody ornamental plants in Cairo festival city – Cairo – Egypt in landscape gardening. *Plant Archives*, 21(1), 116-122. <https://doi.org/10.51470/plantarchives.2021.v21.no1.014>.
2. Thakur, C. & Parajuli, R.R. (2024). Documentation of wild decorative plants of tribhuvan highway in Makawanpur district, Nepal. *Journal of Plant Resources*, 22(1), 30-42. <https://doi.org/10.3126/bdpr.v22i1.68291>.
3. Wang, K., & An, J., Xing, Z., Liu, X. & Zheng, W. (2018). Survey on germplasm resources of Araliaceae plants in southeastern Tibet and study on their landscape application. *Asian Agricultural Research*, 10(9), 46-52. <https://doi.org/10.19601/j.cnki.issn1943-9903.2018.9.011>.
4. Ning, L. & Quanfa, M. (2020). Overview on the application of medicinal plants in landscape. *Botanical Research*, 9(2), 123-131. <https://doi.org/10.12677/BR.2020.92015>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025